

LESTIPS

— bij —

In de
Rinkel
winkel

Over het boek:

Opa doet boodschappen in verschillende winkels. In elke winkel heeft hij een gesprekje op rijm met de winkelier. Vind je ook de reclameslogan en het gedicht? Laat je verrassen door de tekst en beelden die uitnodigen tot geheugen- en raadspelletjes.

Over deze lestips:

Deze lestips werken intensief rond taal en woordenschat. Ze zijn bedoeld voor de 2de en 3de kleuterklas, maar kunnen ook in de 1ste graad lager onderwijs gebruikt worden (lezen en schrijven komen niet aan bod).

Thema's: taal, rijmen, winkelen

Doelgroep: 2de en 3de kleuterklas / groep 1 en 2
en uitbreiding naar 1ste en 2de leerjaar / groep 3 en 4

Over de makers:

Riet Wille is opgegroeid in Lochristi en woont in Gent. Ze werkte lang als logopediste met kinderen die moeite hebben met lezen. Ze schrijft boekjes voor eerste lezers en kinderroepjes. Ze heeft een voorkeur voor teksten op een laag AVI-niveau, en steekt haar boeken vol raadsels, rijmpjes en taalspelletjes. Intussen is ze fulltime auteur van kinderboeken. Riet is al bekroond met de Boekenleeuw, een Boekenwelp en een Vlag en Wimpel. www.rietwille.be

Richard Verschraagen is opgegroeid in Utrecht en woont in Kattendijke, Nederland. Hij volgde een lerarenopleiding en een opleiding Toegepaste grafiek. Hij combineert het lesgeven op een basisschool met het illustreren van kinderboeken. Hij illustreerde al een tiental kinderboeken. Het geheim tussen de boeken is bekroond met een White Raven. <http://richard-verschraagen.blogspot.be>

Instap

Introduceer het boek door te werken rond het thema 'winkelen'. Maak in hoeken van de klas een paar winkels uit het boek na. Laat de kinderen allerlei lege verpakkingen meebrengen van thuis en bepaal samen in welke winkel ze thuishoren. Bespreek met de kinderen het verschil tussen een supermarkt en een detailhandel.

- » Welke namen van supermarkten kennen de kinderen?
- » Wat zijn winkels met biologische producten?
- » Laat de kinderen eventueel een rollenspel spelen in duo's per winkeltje. Wat wil de klant kopen? Wat doet de winkelier? Kan de klant betalen?

Verwerking

Rijmen met potloden

Neem een doos kleurpotloden. Kies bij voorkeur vrij dikke potloden die rechtop kunnen staan of voorzie een strookje klei of een pot zand om de potloden in te 'planten'.

Neem een potlood, bijvoorbeeld blauw, en laat de kinderen woorden zoeken die hierop rijmen. Beslis samen welk woord ze het leukst vinden, bijvoorbeeld blauw en touw.

Neem een volgend kleurpotlood en zoek opnieuw een woord dat rijmt, bijvoorbeeld geel en steel. Plant dit gele potlood naast het blauwe en maak er een geheugenspelletje van door telkens het rijtje te hernemen:

blauw rijmt op touw,
geel rijmt op steel,
zwart rijmt op hart ...

Raadsels oplossen en zelf maken

Geef een paar voorbeelden van raadsels door iets te omschrijven zonder het te benoemen. Vermeld ook in welke winkel je het kan kopen. Gebruik hiervoor de raadsels van kopieerblad 1. Je kan de raadsels ondersteunen of de oplossing geven door de lege verpakkingen te tonen. Een tip: bij spulletjes die horen bij speelgoedwinkeltjes zitten ook vaak miniatuurtjes van voorwerpen die je kan tonen wanneer iemand de juiste oplossing vindt.

Voor het eerste en tweede leerjaar: laat de kinderen daarna zelf raadsels verzinnen.

Spelen met drukletters

Laat alle kinderen hun naam schrijven in drukletters. Bespreek waar er drukletters staan en bespreek samen wat ze willen zeggen. Knip drukletters uit, uit kranten en tijdschriften en kleef zo je naam op een blad papier. Wie kan al de naam van iemand anders lezen? Je kan helpen door de letters te spellen. Wie zijn naam hoort mag opstaan. Start met de kortste namen.

Wie weet waarvoor deze letters staan?

- » P op een verkeersbord of de P met een streep erdoor (parkeren of verboden te parkeren)
- » B achteraan op auto's, wie kent nog letters van andere landen?
- » TV
- » WC
- » PC ...

Eindtermen

Nederlands – Taalbeschouwing:

5.5 Zij stellen zich vragen bij en reflecteren over taal en taalgebruik in concrete situaties (ritmische aspecten van taal, rijmen).

Eindtermen

Nederlands – Luisteren:

1.3 De kleuters kunnen een mondelinge, voor hen bestemde boodschap, ondersteund door beeld en/of geluid, begrijpen.

1.5 De kleuters kunnen een beluisterd verhaal, bestemd voor hun leeftijdsgroep, begrijpen.

Eindtermen

Nederlands – Lezen:

3.3 De kleuters kunnen op materialen, in boeken, op uithangborden lettertekens onderscheiden van andere tekens.

Eindtermen

Nederlands – Taalbeschouwing:

3 Zij beseffen dat mensen door middel van het schrift boodschappen kunnen vastleggen.

5.4 Zij beseffen dat bepaalde symbolen (pictogrammen, lettertekens, ...) dienen om boodschappen over te dragen.

Hoe los je het op?

Soms gebeuren er ongelukken en dan moet er hulp komen. Laat de kinderen alleen of per twee kopieerblad 2 invullen. Op de linkerkant van het blad staan allemaal ongelukjes. Trek een lijn naar wat kan helpen.

Praat er samen over.

Verpakkingen

Toon kopieerblad 3 klassikaal of in kleine groepjes. De kinderen zien links enkele boodschappen. Weten ze hoe ze verpakt worden? Ze mogen de juiste verpakking rechts aanduiden. Soms zijn er verschillende mogelijkheden, bijvoorbeeld melk kan in een fles maar ook in een brik.

Mogelijke extra vragen: Weten de kinderen ook hoe je al die verpakkingen moet sluiten? Wie weet waarom je voor een plastic tasje moet betalen? En waarom de mensen gestimuleerd worden om een herbruikbare tas mee te brengen als ze shoppen?

Wat gebruikt meneer De Pauw om zijn boodschappen in op te bergen?

Bied eventueel hierna kopieerblad 3 nog eens individueel aan, als invulblaadje.

Echo echo echo

In het park eet het water de kop van het eendje op. Is dat echt zo?

En wie weet wat een echo is en waar je die kan horen? Bij een echo komt het woord terug en valt de eerste letter weg. Probeer het met een paar namen van kinderen van de klas. Roep een naam en laat de kinderen voor echo spelen.

Een paar voorbeelden:

Marie: arie

Roos: oos

Hetzelfde ga je daarna doen met andere woorden. Zeg: *Luister goed, doe de kop eraf, dat is de eerste klank. Dan komt er een dier. Welk dier is het?*

Gebruik deze woorden:

- » raap (aap)
- » vuil (uil)
- » spaart (paard)
- » weent (eend)
- » krat (rat)
- » vlam (lam)
- » spat (pad)
- » tree (ree)
- » steiger (tijger)

Eindtermen

Wetenschap en Techniek – Techniek:

- 1.2 De kleuters kunnen van een eenvoudig technisch systeem uit hun omgeving aantonen dat verschillende onderdelen ervan in relatie staan tot elkaar in functie van een vooropgesteld doel.

Eindtermen

Wiskundige initiatie – Meten:

- 2.4 De kleuters kunnen in concrete situaties handelingen uitvoeren met vormen, grootheden en figuren, in functie van een kwalitatief kenmerk.

Eindtermen

Nederlands – Taalbeschouwing:

- 5.5 Zij stellen zich vragen bij en reflecteren over taal en taalgebruik in concrete situaties (ritmische aspecten van taal, rijmen).

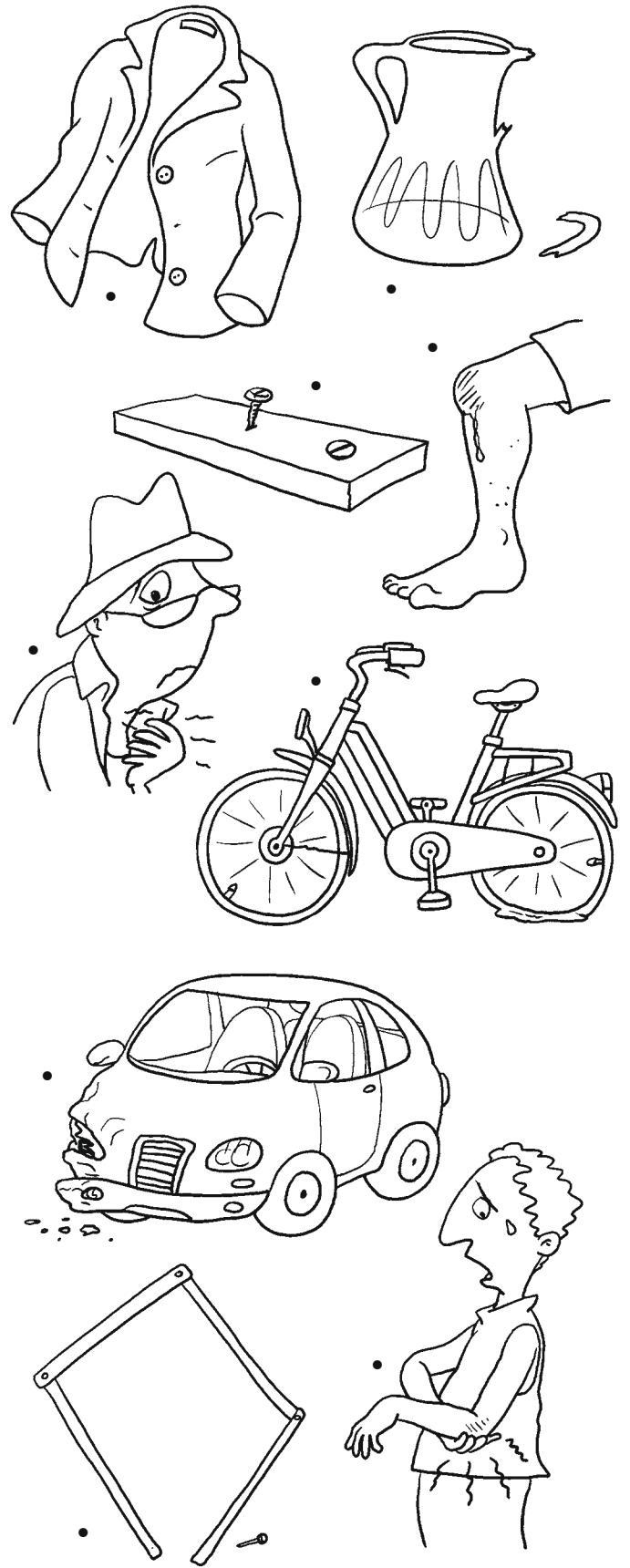
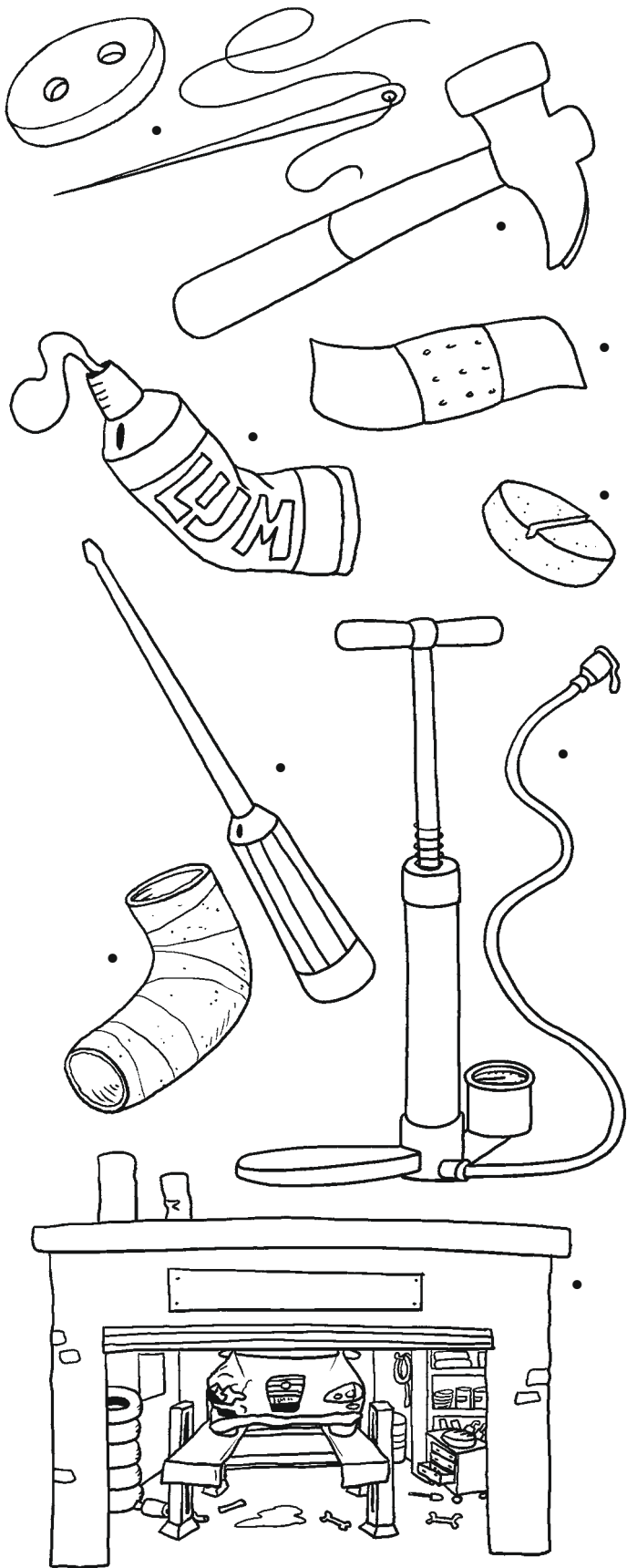

Kopieerblad 1

- » *Het is rood met witte spikkeltjes,
je legt het op je boterham
en je koopt het bij de slager.
(salami)*
- » *Het is lang,
het is lichtbruin aan de buitenkant
en wit binnenin
en je koopt het bij de bakker.
(Frans brood)*
- » *Het is gemaakt van papier,
er staan veel plaatjes in,
de woorden staan in ballonnen
en je koopt het in de boekenwinkel.
(strip)*
- » *Het is wit en rond,
leg je het in een glas water dan lost het op
en je koopt het bij de apotheker.
(pil)*
- » *Ze zijn vaak gemaakt van leer,
je draagt ze in de zomer,
dan kan je jouw tenen zien
en je koopt ze in de schoenwinkel.
(sandalen)*
- » *Ze zijn wit of rood of geel of roze,
er zitten doornen op hun stengels
en je koopt ze in de bloemenwinkel.
(rozen)*

Kopieerblad 2: Hoe los je het op

Kopieerblad 3: Verpakkingen

